



**Juris Canonici Theoria Et Praxis, Ad Forum Tam  
Sacramentale quàm contentiosum, tum Ecclesiasticum,  
tum Seculare**

**Cabassut, Jean**

**Lugduni, 1698**

XI. Beneficiariæ quæstiones circa prælationem inter simul concurrentes,  
Litigantium subrogationes: Beneficiorum uniones: unionum  
præscriptiones: Beneficiorum divisiones: Beneficiorum in alium statum ...

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62355](#)

vel ad consentiendum , vel ad insinuandum , intra semestre insinuari oportet cum ipso mandato ad insinuandum facto , juxta ejusdem Edicti articulos 5. 6. & 7. Et haec quoad Romanam Curiam. Quae vero apud Legatum in Regno , vel apud Ordinarium loci gesta sunt , insinuanda sunt intra bimestre , d. art. 6. Sed si actuarius , seu notarius in eodem consistat loco , in quo literae sive Legati , sive Ordinarii sunt concessae , insinuatio fieri debet intra dies octo simul cum procurationibus , ab ipsa literarum data computandos , d. art. 3. Acta vero sumptae possessionis intra mensem insinuanda sunt a die possessionis sumptae computandum , art. 4. Literae Vicariatus antequam Vicarius id officium ineat , art. 10. Literae pariter Tonfuræ , Ordinumque requisitorum debent insinuari antequam acceptetur Beneficium , art. 19. Theveneus tamen ad Constitutiones Regias , tit. 28. testatur Edictum istud justè à bonis & æquis Judicibus despici , nisi urgeat aliqua fraudis , aut falsi suspicio adversus non insinuantem. Et Pastor ex hujus Edicti art. 3. inferret concedi facile in integrum restitutionem elapsò tempore insinuationibus hujusmodi præstituto , dummodo jus alteri non sit acquisitum ; atque ad hoc obtineri posse Literas Regias in Cancellaria , lib. 2. tit. 15. art. 10. & 11.

I V. Præterea est aliud in hoc Regno . insinuationis genus , quo Graduati aspirantes ad Ecclesiastica Regni Beneficia astricti sunt. Quæ de re superius tractatum est , sub titulo *De juribus Graduatorum*. Istaque fit insinuatio per actuarium , sive Apostolicum , sive Regium , duobus , tribusve accitis testibus , in tabulario ejus Diœcesis , in qua sita sunt ipsa , quæ Graduatus ambit Beneficia.



## C A P U T XI.

*Beneficiaria quæstiones circa prælationem inter simul concurrentes : Litigantium subrogationes : Beneficiorum uniones : Unionum præscriptiones : Beneficiorum divisiones : Beneficiorum in alium statum mutationes.*

L **S**IQUANDO plures de eodem Beneficio provisi fuerint , præferrendus is est cuius provisio tempore præcessit , quanvis posterius provisus possessionem Beneficij prius altero adiverit. Id vero multoties judicatum fuit , tum in Regalia , tum in quibuslibet aliis beneficiariis.

beneficiariis provisionibus, ut attestantur Lebret lib. 1. de supremo Dominio, cap. 16. Loifellus lib. 1. de offic. cap. 2. num. 53. & 54. Ferrerius quæst. 112. Brodeus ad Louetum lit. V. cap. 2. Atque ita constitutum est cap. Eum cui 7. de præbend. in 6. Itaque lex *Quoties*, C. de rei vendicat. quæ præferri jubet eum qui prior possidet, non servatur in hac materia beneficiaria, in qua ut quis alteri præferatur, inspicienda est impetratio Data, si sit anterior; non præsentatio, seu exhibito provisionis, aut receptio. Verba Capituli sunt ista: *Eum cui Canonicatus aliquenj Ecclesia à Sede Apostolica est collatus, licet nondum sit in ea receptus, decernimus in asequutione Præbenda juxta sue provisionis ordinem omnibus preferendum, quibus similis gratia postmodum in ipsa Ecclesia est concessa; licet isti primò suas literas presentaverint, & primo recepti fuerint in eadem. Ibiique Glossa observat, ne quis in verbis cavilletur, collationem & provisionem in hoc textu pro una eademque re usurpari, & ita nihil esse inter illa discriminis.*

II. Ubi plures de uno Beneficio provisi eodem die fuerint, præferendus est ille, qui hora anteriore provisus est. Sed si expressa sit hora in una, non verò in altera ejusdem diei provisione, præferendus erit is cuius in provisione notata fuit hora. Id multis Gallicanis judiciis confirmat Brodeus in Louetum litera V, cap. 2. Sed si nullibi legitur expressio horæ, præferendus ille erit, qui ab eo provisus erit, quem conflat esse dignitate superiori: hoc tamen discriminé ac limitatione, ut si is qui à minoris Dignitatis collatore Beneficium accepit, possessionem prior altero inierit, tum demùm præferri alteri debebit, qui vel nullatenus, vel posterius lumperit possessionem, quanvis ab altiori Dignitate provisus fuerit, juxta cap. Si à Sede Apostolica, de præbend. in 6. Rebus in praxi, tit. de rescript. ad Benef. vacant. num. 30. Papo lib. 2. placitorum, tit. de provision. 9. artic. 9. Despeilleus de benefic. cap. 4. num. 3. Lebret lib. 4. decif. 1.

III. Circa verò litigantium subrogationes require infra libri 4. cap. 9. in quo diffusè hanc materiam pertractabo.

IV. Quantum ad unionem Beneficiorum: Si proventus Ecclesie vel Beneficii minimè sufficiant ad sacrum Ministerium, aut ad viëctum Beneficiati condecentem, provideri solet his defectibus per unionem alterius minoris Ecclesie vel Beneficii; atque ita congrua Ministris portio assignari, cap. *Expositi* 33. de præbend. Quæ potestas non modò Papa, aut Legato, sed etiam Episcopis competit, cap. *Sicut unire*, de excessibus Prælat. *Sicut unire* (inquit) *Episcopatus*, aique potestati subjecere aliena, ad Summum Pontificem pertinere dignoscitur, ita Episcopi est Ecclesiarum sua Diœcesis unio, & subiectio earundem. Ideinque statuit Concilium Viennense Clement. I. §. Ad haec, de statu monach. Idem rursus statuit Concilium Trident. sess. 21. cap. 5. ut possint Episcopi, sine præjudicio tamen obtinentium, facere uniones perpetuas quarumcunque Ecclesiarum Parochialium,

& aliorum quorumcunque Beneficiorum, sive curatorum, sive non curatorum cum curatis, ob Ecclesiarum paupertatem, aliasve justas causas; licet dictæ Ecclesiæ, vel Beneficia essent generaliter aut specialiter reservata. Hoc ipsum confirmant Gallicanæ Constitutiones Henrici III. in Comitiis Aurelianensibus art. 16. & in Comitiis Blesensisibus art. 22. Justæ autem istarum unionum causæ ante omnia probari debent per juridicam inquisitionem, aliaque debent intervenire solennitates, de quibus tractat Rebuffus in praxi, p. 1. tit. de union. benef. Hoc idem possunt Episcopi in favorem Cathedralium suarum Ecclesiarum, aut insignium Collegiarum, quarum fructus sustinendo decenti Canonorum gradui, aut sacrorum Officiorum cultui impares sunt, ex Concilio Trident. sess. 24. cap. 13. & 15. dum serventur expressæ ibidem conditions: quod idem ferè alfruit in Comitiis Blesensisibus, artic. 23. Quām ergo secundā & Juris communis perequè atque Gallicani ignoratione laborant, qui hujuscemodi uniones ad solam Apostolicam autoritatem existimant pertinere! Certe Collatores omnes Episcopis inferiores ab hac uniendi Ecclesiæ potestate excluduntur, d. cap. *Sicut unire*, de excess. Prælat. Rebuffus tit. de union. benef. num. 32.

V. Beneficium quod Patrono laïco subest, unire alteri nemo potest, nisi de ipsius consensu, ut edicitur in Comitiis Blesensisibus art. 23. & ante docuerat Rebuffus d. tit. num. 28.

VI. Denique ab iisdem qui facere possunt, ab iisdem justa ex causa revocari & dissolvi queunt istiusmodi uniones, ut si damnosæ ipsi Ecclesiæ comperiantur, aut si paupertas desiderat quæ eis causam dedit. Rebuffus tit. de union. revocat. Nihil est intra Christi Ecclesiam oportebilius, quam ut denuò uniantur divisa illa Beneficia, quorum unum annexam habet animalium curam, alterum porrò divisum est, & scilicet à sacra illa cura, ut constitueretur simplex, iners, ac otiosum Beneficium, reservatæ exiguae dumtaxat portione pro Sacerdote Ecclesiae ministerio, animarumque soliditudini destinato, dum alter ille Prioris titulo insignitus otiositati, quæ omnipotens vitiorum fons est, ganeaque addictus, majora & opima Ecclesiæ stipendia solis laborantibus debita in luxum, aleam, cupedias profundit, aut avarè recondit ad consanguineos, vel affines locupletandos. Horum pravitas Catholicis simul & hereticis scandalo est. Domus interim Dei meritis operariis destituitur ob stipendiiorum, quæ divino ministerio reservantur, exilitatem. Inertes hi Clerici sunt in Ecclesia quasi in alvearibus fuci, qui nihil operantes apum labores comedunt, & mellificia absumunt. Quām est hoc ab Ecclesiæ spiritu alienum, secundum quem ordinat Apostolus Paulus, ut qui non laborat, non manducet! Quām denique hoc ipsum Sanctis Canonibus dissentaneum est! quos inter Concilii Agathensis canon 36. sic decernit: *Clerici omnes qui Ecclesiæ fideliter diligenterque deserviunt, stipendia sanctis laboribus debita secundum servitii sui meritum,* vel

vel ordinationem canonica à Sacerdotibus consequantur. Eadem ratione Tridentinum Concilium sess. 25. de reform. cap. 16. Statuit sancta Synodus, ut Ecclesiastica Beneficia secularia, quocumque nomine appellantur, que curam animarum ex primeva eorum institutione, aut aliter quomodocumque retinent, illa deinceps in simplex Beneficium, etiam assignata Vicario perpetuo congruâ portione, non convertantur, non obstantibus quibuscumque gratiis, que suum plenarium effectum non sunt consequuta. In iis vero, in quibus contra eorum institutionem, seu fundationem cura animarum in Vicarium perpetuum translatâ est, etiam si in hoc statu ab immemorabili tempore reperiantur, si congrua ea quamprimum, & ad minus intra annum à fine hujus Concilii, arbitrio Ordinarii, iuxta formam Decreti sub fel. rec. Paula III. assignetur. Quod si id commode fieri non possit, aut intra dictum terminum factum non fuerit, cum pri- mum per cessum, vel decepsum Vicarii, seu Rectoris, aut quomodolibet alterum eorum vacaverit, Beneficium curam animarum recipiat, ac Vicaria nomen celet, & in antiquum statum restituatur. Unionum Beneficiorum modum & condi- tiones fuscè prosequitur Carolus Fevretus lib. 2. de abusu, cap. 4. Additque majorem impendi favorem unionibus per quas Beneficia contra veterem statum & fundationem divisa, cùm à primordiis unicum dumtaxat fuisset, redintegrantur in unum: profertque num. 35. Parisiense Senatusconsultum adversus appellantem de abuso in oppositionem reunionis duarum Præben- darum Ecclesie Sancti Mederici, qua contra primavam institutionem, cùm unicam constituisserunt curam, fuerant progressu temporis in duas dis- fectæ curas, sed auctoritate Apostolica in unam rursum coaluerant. Curia verò Parisiensis appellantem submovit, & reintegrationem in unum suo judicio firmavit, Martii 17. anno 1625. Sed multò majori digna favore est unio, ubi ex unico curato Beneficio pars stipendiiorum sejuncta fuit ad simplex, otiosum, nulliusque frugis Beneficium constituendum. Utinam Regibus, Episcopis, & iis qui sunt in Ecclesia Proceribus mentem istam Numen inspirat, ut de ipsis predicetur quod de apibus Virgilius Poëta commenmorat: *Ignavum fucus pecus à præcipibus arcent.*

VII. Ad requisitam justæ unionum causa juridicam inquisitionem necessariò exigitur ut vocentur Ecclesiarum Rectores, & Capituli econo- mus, & si qui sunt Patroni; & Regius insuper Procurator, ac civitatum Administri, non quidem ut consentiant: solo enim excepto Patrono laïco, cuius necessarius est consensus, ut dixi, cæteris etiam laicis dissentientibus, dummodo vocatis & auditis, potest ad unionem procedi: nec aliâ ratione vocandi sunt, quam ut rationes, si quas habent, oppositionum proponant, cap. Cùm olim, de arbitris.

VIII. Cùmque facienda sint uniones ob commune Ecclesiarum com- modum & publicam utilitatem, non debet illis obsistere ulla sive generalis, sive specialis reservatio, excepto laïco Patrono. Concilium Trident. sess. 24. de

de reformat. cap. 15. Nulla itaque habenda h̄c ratio Graduatorum , aut Indultariorum , aut similium. Rebuffus d. tit. de union. benefic. num. 31. ubi postquam aliquot decisiones Rotae allegavit editas in gratiam Expetativarum , ut scilicet unio nullatenus præjudicet expectativas gratias habentibus , sed ejus suspendatur executio usque ad obitum ejus qui hoc privilegium impetravit ; ipse tamen postea in oppositum sic ait : Sed generalis reservatio , vel mandata , seu nominationes non impeditur unionem , per Gloss. in Clement. finali , de rescriptis ; quia Beneficium per unionem dicitur suppressum , & ob id non dicitur amplius Beneficium , cap. Cum accessissent , de constitut.

IX. Papa , vel Legatus non possunt in Gallia Regno per se immediatè de causis unionum inquirere , neque Delegatos de Curia mittere ad hoc munus , sed solùm juxta Bononiensia Concordata committere in ipsis partibus inquisidores , qui ad hoc inquirant & procedant. Horum exempla profert Thuanus lib. 3, histor. Gallia.

X. Cùm sit præscriptio ad commune bonum instituta , ne lites multiplicentur , rerumque dominia in incerto sint , l. i. D. de usurpat. & Institut. de usucap. in princ. sique necesse litibus aliquos præscribere fines , & litigiosorum hominum omnia perturbantium cupiditates coercere , ex occultis & vetustate immutatis pridem rebus , quasi ex abdito & insperato insidianum , & lucra captantium conatus reprimere , ceterorumque hominum bona fide possidentium quieti consulere ; præsertim cùm annorum multorum decursu rerum præteritarum memoria aboleatur , exceptionum ac defensionum admixtula disperdantur , instrumenta conventionum , compositionum , transfectionum , & veterum litigiorum processus innumerorum casuum , tum publicorum , tum privatorum & domesticorum concursu dispereant ; nihil præterea facilius sit , quā falsa instrumenta quasi antiqua & authentica cudere ac supponere ; quæ tamen falsitatis coargui vix possint , ac ne vix quidem , ob mortem & partium & testium & scribarum in eis designatorum. Compertum est autem quod illa Justiniani lex Ut inter , C. de sacros. Eccles. quæ indistinctè omnem excludebat contra Ecclesias præscriptionem , præterquam illam quæ centum annos excederet , & quam idem postea Justinianus meliore consilio abrogavit , fuerit à Triboniano edita , & magno pretio vendita economo Emisſenæ Ecclesie , postquam plurimas veterum obligationum tabulas & chirographa per insignem falsarium Priscum Emisſenum cudi curaverat in Ecclesie commodum iniquissimum , ut tradit Suidas in verbo *Priscus Emisſenus*. Abrogata autem illi centenariæ præscriptioni substituit in Ecclesie favorem quadraginta præscriptionem annorum , authent. *Quas actiones* , C. de sacros. Eccles. & l. *Sicut in rem* , C. de præscript. 30. vel 40. annorum. Ipsaque Synodus oecumenica octava can. 18. non longiore attribuit Ecclesie quā triginta annorum præscriptionem ; qui Canon insertus legitur

gitur in Gratiani Decreto sub falso Gelasii nomine, in can. *Placuit* 16.  
quæst. 3. Concilium verò Tridentinum sess. 7. cap. 6. de reform. præfigit  
unionum Ecclesiarum aut Beneficiorum præscriptioni numerum annorum  
quadraginta, ultra quem non sit procedendum ad eas dissolvendas ac diri-  
mendas, nisi ob evidentem necessitatem.

XI. Canonica unionum Ecclesiarum ac Beneficiorum causa est vel  
necessitas, vel evidens Ecclesiæ utilitas, cap. *Exposuisti*, de præbend.  
Aitque canon *Etsi Ecclesia*, 1. quæst. 7. *Quis dubitet irritanda, qua nec*  
*Ecclesiastica utilitas, nec ulla extorfit necessitas?* Eiusmodi causas Canones  
adhibent & approbant in duabus Parochialibus Ecclesiis, quarum fru-  
ctus sustentandis duobus Curionibus minimè sufficere queunt, modò ambæ  
parum ab invicem distent. Clement. *Ne in agro*, §. *Ad hec*, de statu  
monach. Aut quando tam exiguis est Parochianorum numerus, ut unus  
Pastor duarum ministerio facile sufficiat; aut carum una belli calamitate  
destruxta fuit, can. *Postquam*, 16. quæst. 7. Cùmque soleat unio duabus  
viis procedere, scilicet in forma solemni, & per juridicam causæ probatio-  
nem & solemnitates à Jure præscriptas, vel alio modo in forma gratiola,  
& motu proprio: sola prior via in Galliæ Regno admittitur; forma verò  
unionum gratiosa nullatenus recipitur, ut fidem faciunt Rebuffus in praxi,  
tit. de unionib. Chopinus de sacra Politia, lib. 1. tit. 6. Lucius libro 2.  
Placitorum, tit. de appellationib. art. 2. Antonius Faber in Cod. tit. de  
appellationib. ab abusu, defin. 48. Fevretus lib. 2. de abusu, cap. 4. qui  
omnes pariter testificantur, præscriptione plusquam centenaria nullatenus  
apud Curias Regni firmari Ecclesiarum uniones, si vitiosus titulus, quan-  
tumvis vetustissimus proferatur. Atque hoc est receptissimum effatum  
forense, præstare ad unionem effectum, si sola proferatur longi temporis  
præscriptio, scilicet quadraginta, vel quinquaginta annorum, vel ea  
eius initii memoria non extet; quia in præscriptionibus omnia præsu-  
muntur solemniter acta. Sed si confert de titulo vitioso etiam annos cen-  
tum excedente, discindi quilibet unionem, quia cessat præsumptionis  
favor ubi de opposito vitio liquet. Innumera proferuntur ad hoc Senatus  
consulta, inter quæ famosum valdè est Divisionense, in causa evocata inter  
Henricum Robertum Sacerdotem, & Annibalem Rascassium Ecclesiæ  
Metropolitanae Aquisextiensis Archidiaconum. Iste quidem tuebatur, De-  
canatum Draguiniacensis Ecclesiæ fuisse Archidiaconatu Aquisextensis  
Ecclesiæ olim ante annos centum unitum, eamque unionem sine interrup-  
tione ad se usque continuatam fuisse liquebat. Et id quidem sufficiebat  
ad excludendum Robertum, qui sibi Decanatum Draguiniensem vindici-  
cabat, quasi contra jus & prohibitionem Concilii Constantiensis in Gallia  
receptissimi divulsum à propria Ecclesia: ideoque ejus obtenta qualicum-  
que provisione, se in possessionem Decanatus immitti curaverat. At Rascas-  
sius, cui tanta sufficiebat præscriptio, quasi obruturus titulorum multi-  
tudines,

tudine, diplomata Summorum Pontificum in forma gratiola, & solemnitatibus consuetis vacua, jamdudum ante annos centum expedita produxit, per qua causâ suâ cecidit. Senatus enim Divinionensis secundum Robertum judicavit ab his diplomatibus tanquam abusivis provocantem, die 11. Aprilis, anno 1641. illaque tunc rescissa unio fuit, atque Actori adjudicatus Decanatus. Præter Summum Pontificem possunt etiam Episcopi Beneficia sive dicecessis unire: at non horum Vicarii, nisi hoc specialiter ab Episcopo in mandatis habeant, tametsi haberent in mandatis Beneficiorum collationem; sunt quippe res dispares ac disjunctæ, cùm possit quidem Episcopus unire, sed non conferre viventium Beneficia: & decernitur in cap. *Qui ad agendum*, de procurat. in 6. generali mandato non comprehendenda, in quibus speciale requiritur. Rebuffus in praxi, in forma Vicariatus, num. 102. Fevretus loco cit. n. 19.

XII. Unionibus Beneficiorum succedere par est tractationem de divisionibus corundem. Divisiones Beneficiorum regulariter prohibitæ sunt, cap. *Majoribus*, cap. *Vacante*, & cap. *Cum causam*, de præbend. Valetque Generalis Rubrica, *Ut Ecclesiastica Beneficia sine diminutione conferantur*. Aliquando tamen suader hanc fieri divisionem necessitas, aut evidens, & justa Ecclesiæ utilitas; in quibus causa illa præcipua habenda est, quam contingit ob Populi frequentiam, aut ob Ecclesiæ distantiam, ut una omnibus Ecclesia non sufficiat ad publicum Dei cultum & Sacramentorum administrationem. Quo casu provisum est tum constitutione Alexandri III. in cap. *Ad audiendum*, de Eccles. adif. tum Decreto Tridentino sess. 21. cap. 4. de reform. ut possit Episcopus novas instituere Parochias, etiam juxta Tridentinam Sanctionem Rectoribus invitis: illis autem Sacerdotibus qui noviter erectis Ecclesiis erunt præficiendi, competentem assignare portionem ex fructibus ad Ecclesiam Matricem pertinentibus; & ubi necesse fuerit, liceat Episcopo compellere Populum ad subministranda quæ ad victum Sacerdotum præficiendorum spectant.

XIII. Erectione pariter mutatur status Ecclesiarum. Interdum enim simplex Ecclesia mutatur in Curatam, atque in Parochialem erigitur, propter necessitatem, aut majorem plebis commoditatem. Quod ut ritè fiat, vocandi sunt quorum intercess. Consensus quoque Rectoris desideratur. Si autem gravis urget necessitas, proceditur ad erectionem, vocato quidem, sed invito ac renidente Rectori, compensando damnum quod illi infertur, statutâ annuâ aliquâ pensione. Atque ad ista sufficit Episcopi authoritas, cap. *Ad audiendum*, de Eccles. adif. & can. *Si Episcopus*, 12. quæst. 2.

XIV. Similiter Ecclesia curata erigitur interdum in Collegiatam, statuto certo Canonicorum numero. Idque potest Episcopi authoritate fieri, cum consensu Rectoris, d. can. *Si Episcopus*, 12. quæst. 2. & cum consensu Patroni. Abbas & Felinus in cap. *Suggestum*, de jurepatron.

XV. Erigitur

XV. Erigitur tamen aliquoties Ecclesia Regularis in Secularem, aut Secularis in Regularem, cap. *Inter quatuor*, de reb. Eccles. non alien. In creatione Secularis in Regularem authoritas Episcopi sufficit debitas adhibentis solennitates, d. can. *Si Episcopus*. Ut verò Regularis in Secularem erigatur, rescriptum efflagitatur Summi Pontificis, can. *Qua semel*, 19. quæst. 3. Et utroque casu Canonicis in Religionem tranfire nolentibus, vel Regularibus qui militiam cui adscripti fuerant, deserere nolunt, certa pensio annua ad vitam servanda est. Rebuffus in praxi, p. i. tit. de erect. Eccles. in Cathedr. Secul. vel alium statum, n. 10.

XVI. At verò Collegiatam Ecclesiam erigere in Cathedram seu Episcopalem nemo potest nisi Papa, cap. i. ne Sede vacante, cap. *Quod translationem*, juncta *Glossa*, de offic. Legat. quo loco eadem potestas Legato denegatur.



## C A P U T X I I.

*De Beneficiorum renunciatione, seu  
resignatione.*

I. **S**CENDUM ante omnia, factam resignationem per mandatum posse à resignante revocari antequam fuerit à Superiori admissa. Sed si revocatio procuratori aut resignatio non innotuerit, arque ita fuerit resignatio admissa, nihil juvabit revocatio, nisi dolo impeditum fuerit, ne revocatio innotesceret, Clement, unica de renunciat. Hic jam explorandum est, quinam Beneficiarii resignare possint. Atque in primis disceptatur de Beneficiariis criminum reis. Circa crima vacationem Beneficii causantia, quædam sunt atrocissima, quæ causant Beneficii vacationem ipso facto, seu statim atque admissa sunt; alia non causant, utpote minus atrocia, nisi post Judicis sententiam; atque in his valet resignatio ante Judicis facta sententiam, in illis verò nullatenus valet resignatio contingens post scelus perpetratum, quanvis neendum deductum ad forum contentiosum, dummodo sive ab initio, sive ex postfacto de scelere certò constet. Hujusmodi sunt crimen læsæ Majestatis in primo (ut aint) capite, assassinum, sodomia. Mornacius ad leg. 6. D. de his qui not. infam. Bengeus sit, quib. mod. vacent & amitt. benef. §. 6. num. 16. 17. 18. 19. Mainardus lib. i. cap. 61. Senatusconsultum referens quod resignatarium accusati de crimine sodomie exclusit. Quia in odium detestabiliorum criminum